

מתיקות השבת והפסח

גיליון 627

פרשת מצורע-הגדול תשפ"ד

יו"ר ע"י קהל רובלין בארה"ק

בראשות הגה"צ רבי מנחם ברוך יאזוע שליט"א
תלמידו של פוסק הדור בעל "שבת הלוי" וצוק"ר

◆ משיחורטיו של מורינו הגה"צ שליט"א ◆

מתיקות הניסים

— מכתבים למערכת —

הבו שהפר את השלחו ערובי ל'מרור'...

אל מערכת הגליון החשוב מתיקות השבת, שלום וברכה! לאחר התלבטויות גדולות ולאחר התיעוץ עם מ"א תלמיד חכם, החלטתי לפרסם בזה לראשונה מעשה כואב וגורא שארע עמי, כדי שכל אחד יוכל לקחת מפר לקח רב לעצמו.

בבית הורי חונכתי לתורה ויראת שמים, והם חנכו אותנו להתנהג עם כל החמרות שנוהגים בהם עדות ישראל בכל מצוה ומנהג, גם אם אני הסמתי את ביתי על דרך קזאת וקבצתי לתור ביתי כל חימרא שמקמת בכל עדה מישראל, והרגלתי את בני ובנותי לנהג אר הם בדרך זו.

לדגמא, בשבת הנהגתי בביתי להזהר בחומרות רבות, כדי שלא להתקרב לתחום ולזול בשבת, ושלא ישמע על הפה שום דבור שאינו של התורה ולתפלה, גם אם שמתר על פי ההלכה.

מדי פעם, הדבר היה מכביד על ילדי, אבל הייתי מעודד אותם לשמור על דרך זו. רק אצל ליפא בני (שם משאל), הדרך הזו הייתה מרינה מאד, ובכל הוזמנות הוא הראה חסר סבלנות לדרך זו. מפעם לפעם הייתי מנסה לשרפר את מסלות לבו של ליפא בני שלא יגלה מרדנות לדרך הוריי, אר דברי נפלו על אונגים ערלות.

כאשר הוא הגיע לגיל שבע עשרה, התנהגותו כבר הייתה בלתי נסבלת, והייתי מוכיח אותו על פניו, ולפעמים שיעיתי וגם צעקתי עליו ברבים.

בחג הפסח, ביתנו מלא בחומרות רבות הלסוחות מכל עדות וקהלות ישראל, וכגון שלא אוכלים אצלנו בפסח: דגים, מלפפון, טאמאטעס, גזר, גוון... גם איננו משתמשים בשום סוג שמן רק בשמאלא, כמו"כ איננו שותים מים בכל ימי הפסח, אלא רק מים שהכנו בחבתי מערב הפסח, ואין צריה לומר שאננו נזהרים ביותר מאכילת מצה שרוייה.

באותה שנה בערב חג הפסח, ליפא התמרמר על החמרות שבהכנות לחג ושאל אותי: מה נשתנה ביתנו משאר הבתים שאינם מחמירים

« המשך המעשה בעמוד 7

פרשת תזריע או מצורע?

עין טובה ולב טוב על הבריות ורק כך יוכל להיות נקי באמת מלשון הרע ומתוצאותיו ופיזר בשפלות עצמו ובקורנותו וכן יבין שאין לו זכות לדבר על הרע שרואה באחרים, בעוד שבו עצמו קנים הרבה רע.

רע בחפצא או בגברא?

וכמו שאות הרע שלו הוא יודע להסתיר ולחפות עליו, כך עליו להסתיר ולחפות על הרע שרואה באחרים, ובפרט שכל הפוסל במומו פוסל, כי יתכן שחברו נכשל במעשה רע, אף אצלו הרע הוא רק בחפצא, הנינו שעשה מעשה רע בלבד, אבל הגברא - הוא בעצמו אדם טוב, ואלו אדם שעסוק לדרך ולרכל על אנשים, יתכן שלא מצוי אצלו חפצא של מעשים רעים, אבל בגברא יש רע, שבלבו ובפיו הוא חושב ומדבר על הבריות, רח"ל.

ההסבר שהתורה מזהירה דוקא על אסור לשון הרע ולא כתבה במפרש להזהר מלב רע ומיעין רעה על הבריות, היא משום שהן מצוות ששייכות ללב והתורה לא מרבה לפרש לנו את חובות הלב, ומה גם שפאשר האדם נמנע מלספר לשון הרע על בני אדם, הוא מרגיל את עצמו ואת הסובבים אותו לאהב את הבריות, וגם פשוטים בהם איזה חסון, לדון אותם לכך זכות ומעיקרא הוא מטהר את עיניו שלא להבחין בחסרונות שבאחרים, אלא לראות רק את הטוב שבהם.

מי ילמד אותך לשתק מתרעומות?

כעת יובן מה שהתורה התחילה עם תורת היולדת, שפאשר היא יולדת זכר, התורה אומרת שהיא טמאה שבעה ימים "כימי נדת דותה" שהם ימים של סבל, "וביום השמיני ימול בשר ערלתו", "ביום השמיני" לאחר

"ואת תהיה תורת המצורע". הנה בפרשת תזריע מובאת פרשת היולדת והיא פרשה קצרה של שמונה פסוקים בלבד, ולאחר מכן פרב הפרשה נכתב כל תורת טמאת הצרעת באדם או בבגדיו וסדר טהרתו, ופרשתנו פרשת מצורע היא המשך לפרשת תזריע שבה מברר מצות קרבן המצורע ביום טהרתו וכן תורת נגעי בתיים וטהרתם וכו'.

ויש להתבונן, שלכאורה היה מן הראוי שתורת היולדת שבתחלת פרשת תזריע תפתח בסוף פרשת שמיני, שלכאורה במקום לסיימה באסורי אכילת שקצים ורמשים, נסימה בדרך טוב של לידת ילד יהודי, ולאחר מכן תפתח בפרשה אחת כל פרשת המצורע וטהרתו, ומצינו שפעין זה שאלו חז"ל (ויק"ר טו): מדיע נסמכה פרשת היולדת לפרשת מצורע?

לא לראות חסרון ביהודי!

פרשתנו פרשת מצורע מלמדת אותנו כמה צריה להזהר מלשון הרע, כי פשאדם מדבר לשון הרע, הוא עסוק ברע, לגרם נזקים לאחרים, ויתכן אדם שנוזהר מלדבר לשון הרע, אבל הוא עסוק ברע ובמדות משחתות, ולכן עלינו לזכר שעקר אסור ספור לשון הרע הוא בכדי שלא לגרם נזק והוצאת שם רע לחברו על ידי לשונו, כדברי מרנא הקפ"ז חיים זיע"א, ובנדא שאם אדם מזיק לאחרים במעשיו והוא רק נמנע מלהזיק בפיו על ידי דבורי לשון הרע, לא הועיל בקר.

ומידא, ישנו אדם שמדבר לפעמים לשון הרע כפשה לתועלת ולפי כללי ההלכה, אבל לבו מלא וגדוש בעין טובה על הבריות ורצונו עז להיטיב להם ומשתדל תמיד לשמח את הבריות.

ועל כן, על האדם להתפלל ולהתאמץ לרכש

פניני אגדה

• הרה"צ ר' אליהו קאהן שליט"א
מסגרת דרשית בתנו

בדינו להחיש את הקיץ

ברוך שומר הבקשותו לְיִשְׂרָאֵל בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חֹשֵׁב אֶת הַקֵּץ. אָמְרוּ חַז"ל (סנהדרין צו): "תפח עצמו של מחשבי קציון, כי לחשב את הקץ זה עלול לערער את היסודות באמונה, מאחר ורואים שהנאולה לא באה לפי חשוב הקץ, והקמת היא שאף על פי שיתמקמה עם כל זה אהבה לו בכל יום שיבוא.

אבל יש לנו כאן חזק גדול, שהקב"ה מחשב את הקץ, כלומר שהקב"ה מחשב כל סבל וצער שיש לכל אחד ואחד מאתנו ומצד הכל להשבון גדול כדי להוציא אותנו לחרות עולם.

ואחד מהדברים שהקב"ה פולל בחשוב הקץ, הוא כיצד אנו מגיבים בזמן שיש לנו סבל או צער, שפאשר אדם מתרעם חלילה על מדותיו של הקב"ה, זה גורם להגדיל את הכמות והצער שהוא היה צריך לסבל, כי תכלית היסורים היא כדי שאדם יבוא על דם להכניע ולקרבת אלקים, ועל כן פאשר נחזיק באמונה יתרה ובהכניעה לפניו ויתבאר נזקה לערב ולהחיש את הקץ שבו נראה עין בעין גשוי ה' לציון ברחמים, אמן.

שבעת ימי הסבל שהיו לה מלידת הילד וכן לאחר כל שבעת הימים של נדת דותה שבהם יש לה צעקות לגימה על כף שראשה ואבריה כבדים עליה (נדה גט). והיא דוממת ומקבלת עליה את היסורים בשתיקה, היא זוכה פעת לאחר לידת הילד, שבימים השמיני מלים את הילד ובכה הוא טועם מעט מהסבל שאמו סבלה עבורו, כדי שידע להפיר לה טובה ולכפרה.

והאיש צריך ללמוד מהאשה לדמם גם הוא פעת שיש לו צעקות לגימה בביתו, פאשר אשתו לא מלאה את מבקשו כרצונו, כמו שהיא סובלת בשתיקה כדי להביא עבורו את המשק הדורות.

והאיש צריך ללמוד מהאשה לדמם גם הוא פעת שיש לו צעקות לגימה בביתו, פאשר אשתו לא מלאה את מבקשו כרצונו, כמו שהיא סובלת בשתיקה כדי להביא עבורו את המשק הדורות.

צרעת של תלונות

ונסמך לקח תורת המצרע, ללמדנו שאם אדם לא לומד מאשתו לשתק ומתלונן ורוטן על כל דבר שנעשה שלא כרצונו, הוא בא לכלל לשון הרע וסופו שלוקה בצרעת ושם הוא מוכרח לשבת בבדידות ולהיות שם דומם ושותק בלי שום חברים וזאת למשק שבעה ימים, כדי שיבוא להעריך את

שבעת ימי הסבל שיש לאשתו שהיא סובלת אותם בדומיה.

ולפי זה יבנו שהיולדת מביאה בן יונה או תור לקרוב יולדת, כי היונה מלמדת את מדת הנאמנות (עי' ערובין ק) ונאה היונה הנאמנת לבא על ידי האשה הנאמנת וסובלת את סבלה בדומיה, ואלו המצרע מביא שתי צפרים המצפצפות בקולו, הפך מהיונה שהיא שותקת, משום שהיא מצפצף בקולו והתרעם על כל מה שחסר לו.

תגלחת שגורמת תגלית מעינות

בין איוב לאויב, ועל כך ה' אמר לו, בין שערה לשערה לא התחלף לי, בין איוב לאויב התחלף לי!

כלומר, שמתחת לכל שערה יש מעין המצמיח אותה (בב"ב טז), וה' שומר את האדם, שכל שערה תניק רק מהמעין שלה, שאילו יקחו שתי שערות מאותו מעין, נחשה מאור עיניו של האדם, ולכן המצרע שיש לו טענות בלבו, מגלח את כל שערותיו, כי בגלוח השערות אפשר להבחין בגומות של השערות

התורה מצוה את המצרע לאחר טהרתו לגלח את כל שערו, ושאל בעל הבן איש חי, מדוע הוא צריך לגלח את השער? ומבאר, שהסבה שאדם מדבר לשון הרע היא משום שנדמה לו שהשני מצלח יותר ממנו, ומרב קנאתו הוא מדבר עליו לשון הרע, ועונשו בצרעת, וכשהוא נטהר מצרעתו, עליו לגלח את שערו וזאת בכדי להפיר לו את המעיינות הטובים שה' נטע בנפשו, שהרי אמרו חז"ל שלאויב היו טענות שפכניכול התחלף בשמים

מתיקות הגאלה הנכספת

על כך במאמר: "מתיקות חד גדיא לאחר אכילת 'מרו'..."

בציור שלפנינו: יהודים עוסקים בבניית בית המקדש בגזרי עצים ועל המזבח שנה אש המערכה ומקדש הקדשים יוצאים מים חיים המטהרים את הטמאים והשור שותה מהמים כדי להיות ראוי ומשבח לקרבו וכדי שעורו? היה משבח לעשות ממנו תפלוין ומזוזות ומצמרו לעשות ציצית.

השוחט משתמש בטבע השפיכות דמים שלו לשחט קרבנות לכבוד ה'. מלאך המות משרת את השוחט ומביא לו מטפחת לכסות בה את סכינו, כדי שלא יזיק בה. הקב"ה משליר את סכינו של מלאך המות ארצה והוא נהפך למלאך החיים.

היכו נרמזים כל העתידות הללו?

פניני הלכה

• הרה"ג ר' יוסף סאנדר שליט"א •

ארבעה כוסות והסבה

בענין הברכה על ארבעה הכוסות ישנה מחלוקת הראשונים (הובאו בבית יוסף סי' תע"ד): אם צריה לברך [ברכה ראשונה] על כל כוס וכוס (דעת האו"ם הר"ף [הרמב"ם] וכן נהגו הרמ"א להקלח). או ישאין לברך אלא על הכוס הראשונה של הקדוש, שבה פוטר את הכוס השנייה של ה'מגיד'. ונעל הכוס השלישית של ברכת המזון, שבה פוטר את הכוס הרביעית של ההלל (דעת הרא"ש [וכן פסק השו"ע]). כל המחלוקת היא רק לענין הברכה, אבל לכללי עלמא כל כוס וכוס מצוה בפני עצמה היא כדברי הגמרא (פסחים ק"א).

ובכתב מרן השלחן ערוך (סיקו"ת ע"ב ס"א) שעל כל אחד להקט' דרך חרות' באכילת ארבעה גזיתים של מצה, ובשתיית ארבע כוסות יין, ואם לא הסב, לא יצא ידי חובה. ובענין זה פתב אבי העזרי (הובא בטור שם): בזמן הזה ישאין גזילות בארבעה להסב, יושב פדוכו ואין צריה להסב. והמקדכי והגהות ממנוי הביאו את שיטתו וכתבו שישחיד הוא בדיעה זו, ודעת כל הפוסקים שצריה להסב גם בזמננו.

באבריי הקרבנות, אלא כלם ישחטו לשם שמנים ומתוה התבוננות בסודי ה'.

מתיקות שחיטת היצר הרע

ובמלאך המות ישמש את השוחט, ויעסק במלאכת השחיטה במקומו, ובמקום לשחט בני אדם להמיתם, הוא ישחט קרבנות לכבוד ה', כי שחיטה פשרה פזו, היינו, מי שהיה מקדש 'זר' שהתנהג ברשעות, גם הוא יכול להתקרב למלאכת שמנים, ובה יתקיים **ואתא הקב"ה וישחט למלאך המות** - שה' יקח ממלאך המות את הפח להרג בני אדם, ו"בלע המות לנצח", ויהפך שמו ל'מלאך החיים', ובפרט שלעתידי לבוא תתגלה דעת ה' שכל הרע שראינו - הכל היה לטובתנו, ונשפיל לברך על הרעה כמו על הטובה, לכן גם מלאך המות יתהפך לאוהב המלך.

בנוסף נראה לברך, **ואתא מלאך המות** - אם בא לנפשו השבע של מלאך המות משום שגולדת בפגול מאדים ויש לה טבע של שפיקות דמים, והלבנת פני חברי' הנחשבת לשפיקות דמים, תקנה ו**ישחט לשוחט** - ששתפמש עם טבע האכזריות שבה לשחט בהמות לקרבנות ול'אכילה. **ואתא הקב"ה וישחט למלאך המות** - אם תעשה פן יבוא הקב"ה וישחט לטבע המלאך המות שבה.

נמצאנו למדים לקח מתוק, שבעת שאדם מגלח את שערות ראשו בערב שבת יום טוב, יחשב בזמן התגלחת על המענינות הטובים שה' נטע בנפשו.

וישמח בחלקו ולא יביט על אחרים בקנאה לחשב שהם מוזהלים יותר ממנו, אלא יודה לה' על החלק שנתן לו.

'מתיקות' חד גדיא לאחר אכילת 'מרור'...

מדת העזת של הפלב שבלב בני האדם, על ידי שגיגה להם את מתיקות דרך ה'.

אש התורה לטב ולמוטב

ואתא נורא ושרף לחוטא - אש התורה שילמדנו המש"ח תשרף את הקוצים שלבלבנו שהם התאוות והמדות הרעות ודעתו הקדושה תאיר כאלו המאירה - את בית המקדש העשוי מעץ ואת העבודות הנעשות בו, ויקים: "ושמתי פדכד שמשתו ושרעו לאבני אקדח", היינו שהפנינים למדו לעם ישראל את התורה שילמדנו המש"ח - להעמיק בהתבוננות בסודי ה' על ידי העבודות שבבית המקדש.

ואתא מיא - הם המים שעתידין לצאת מבית קדשי הקדשים, שהם המים ששפכו ישראל במשך הדורות בבית המקדש כשנסכו מים על גבי המזבח, מהוה התבוננות בסוד המים שהם שומרים את העולם מלהשרף, ועל ידם גדלים הפרות והתבואה, ועל ידם מתקיימת כל הבריאה, והמים הללו יטרוה את כל הטמאים (ויקרא ע"א).

משיח שמקבל את דעת משיח

ואתא תורא - זהו 'משיח בן יוסף' שנמשל לשור, ו**ישחט למיא** - שיקבל עליו את מלכות בית דוד שנמשלו למים של מעין השילוח (ישעיהו ח"ו), ויקבל משיח בן דוד את הדעת של הענוה פנים שילמד, וישרתו וערה את מלחמותיו.

ואתא השוחט - עד כאן עסקנו בסיודות האש והמים, וקעת בא השוחט ו**ישחט לתורא** - ששוחט את הפרה האדמה שאפרה [מיסוד העפר] מטרה טמאים, ובעת שחיטת השור והקרבנות בבית המקדש נמצא גם 'יסוד הרוח' בשירת הלויים הנעשית על ידי הכל רוח פיהם ורוח הגנייה. עוד יבאר, שהשוחט זהו מלך המש"ח שישחט את שור הבר המיתקן לצדיקים לעתיד לבוא.

ואתא מלאך המות וישחט לשוחט - מלאך המות זהו היצר הרע שיתהפך ליצר טוב וישחט את דרכם הרעה של הפנינים הרוקים שהיו שוחטים קרבנות שלא לשם שמנים, ובלי ללמד את פעלי הקרבנות להתבונן בסודי ה' שגופם הנפריים

שפזפזות את המענינות שתחתו, ויבנה האדם נזפר במענינות הטובים שה' נטע בנפשו שהם: מעין השמחה, מעין אהבת ה', מעין האמונה, הפשחון, התמימות, הענוה, אריכות אפים, עין טובה וכו', וכשיכיר במעלותיו, שוב לא יתקנא בחברו ולא יבוא לכלל לשון הרע וזוהי תשובת המשקל שלו ושלמות טהרתו.

נהגו ישראל קדושים לומר לאחר סדר ליל פסח את הפזמון **חד גדיא**, ונראה לברך פזמון זה שהוא רומז על הגאולה העתידה:

חד גדיא דזבין אבא - משיח צדקנו יבוא לפדות מהגלות אונתנו - עם ישראל המשולים לגדיים ויועה אותנו כ'אבא', ובנידו התורה - שני לוחות הברית, שנקראים **תרי זוי**, ואלהיו הנביא יבוא לקניו עם שופר בידו האחת, ויגידו השנה **חד גדיא** לבשרנו 'הגיע זמן אפלתכם' ותכף תוכלו לקיים את מצוות הקרבת הקרבנות הנעשים בגדיא.

והמשיח יבשרנו על המצוה להקריב **חד גדיא**, חד מלשון חדש (בארימית) - הינו שמשיח יבשרנו על הקרבת קרבן 'חדש ומיוחד', קרבן הגאולה שנקריבו על הנסים העתידיים להיות בימות הגאולה המבארים בספר 'התנ"ך' שאותם המשיח יאחז בידיו, ויבנה בית המקדש, ומשיח ילמדנו דעת ה' מה לבו בעת שנקריב שם את הקרבנות.

והמשיח ילמדנו שלא לטעות כבימי הגלות ולאכל זה את זה משנאה כמו **שאתא שנירא ואכלה לגדיא**, אלא להפך, להכלל זה לזה כמובן חיובי - הינו להיות באחדות ולקבל כל אחד את המדות הטובות שבחברו, שבאחד יש את מדת ה**שנירא** - החתול הצנוע, וברעה יש את מדת ה**גדי** הרך והנעים במדותיו, ועל כל אחד לאכל ולהפנים ללבו את כל המדות הטובות.

הכלבים הנאמנים בשורו על יציר נאמו

ואתא כלבא - הכלבים ישחטו ויבשרנו שאלהיו הנביא בעיר (ב"ק ס"א), כי אלהיו הנביא שהוא יציר נאמו ילמדנו לקנות את מדת הנאמנות הקיימת אצל הכלבים, להיות נאמנים לה' ולעבדיו הנאמנים.

ואתא חוטרא והכה לכלבא - מדת הנאמנות תהיה דבוקה בבית המקדש העשוי מעצי ארזים, שהפנינים ילמדו בעת עבודתם את המדה הזו של הנאמנות, ומשיח ילמדנו שמקום להפנות זה את זה במקל, ושתמש במטה של נעם להנעים זה לזה (עי' סנהדרין כ"ד).

עוד יבאר, **ואתא חוטרא** הוא מלך המש"ח, שעליו נאמר "ויצא חטור מגוע ישי". **והכה לכלבא** - שבמקל הנעם של המש"ח, הוא יכה ויכניע את

המשך מתיקות הניסים

כמונו?! הדבר תרה לי מאז, אך
בבשתי את בעסי בלבי.

כליל הסדה: בשבנו כל המשפחה
עם חתני סביב השלחן, ובקשהגענו לשלחו עורר'
ראיתי שליפא בני אוכל מצה מעל צלחת המרק,
ופירוים מהמצה נופלים לתוך המרק. כאן כבר לא
יכלתי לשחק, והתחלתי לצעק עליו לעיני כלם.

ליפא נהיה אדם וגם החויה, אבל בעסי לא נח
ושפכתי עליו את כל הכעס שצברתי בלבי על
התנהגותו במשך כל השנה, ולא שקטתי עד
שדמעות החלו לזלוג מעיניו של ליפא, או אז
הפטרתי לעברו: בן! ראוי לך לבכות! התבייש בך!!!
ליפא קם מהשלחן, השאיר את האכל כמות
שהוא, נכנס לחדרו ויבכה על משתו. בלבי עלה
קצת חשש: אולי טעייתי בהתנהגותי, אך חזקתי
את עצמי וחשתי: מגיע לו, שיצטרע ויילמד לשח.
אך עד מהרה התגלה לי שטעייתי טעות חמורה,
וכי לא זו היא הדרך הנכונה.

למחרת, יוט שני של גליות, התאספנו שוב
סביב השלחן לצריכת הסדר השני הנעשה בחו"ל.
ליפא הגיע גם הוא ונכנס הביתה, ובמקום לשבת
סביב השלחן הוא נכנס לחדרו ונעל את הדלת.

החלטתי לא לרוץ אחריו, והתחלנו את הסדר
נמרנו את כל פסו: יציאת מפרים, וליפא בחדרו
ללא שום שוני. כבר אכלנו את המצה, וליפא בחדרו.

הגענו לשלחו עורה, ולאחר עריכת השלחו
בכלים ימרים ובכל מיני משעממים, התישבנו כלם
לשעודה. כאשר צלחות המרק היו על השלחו,
ובלם באמצע לשותות מהמרק, ליפא יצא מחדרו
ככעס וזעזע גדול ובצקקות אָמות, תפס את מפת
השלחו, והעזיף את כל הכלים, הקערה, הצלחות
והמאכלים - עליו ועל הרפה. כלנו התלבבנו
מהמאכלים ונכנינו מהמרק הרוחת, והרבה מהכלים
נשברו לרסיסים. אבל זה עוד לא כלום, לעמת המר
מכלם: ליפא החל לחרוך ולדחף, והפטרי: לא רוצה
יותר להכיר אתכם! ויצא מהבית בטרמיט דלת.

מה שעשיתי לליפא אתמול באמצע אכילתו,
והבאתי אותו לידי בכי לעיני כלם, בעת הוא עושה
לכלנו: חזרוני מ'שלחו עורה' למרור... כלנו בכינו
וישבנו באבלים בצער וביגונו קודה, כאלו ליפא
נפטר מן העולם. לא ידענו את נפשנו, לא כלנו
לחזר לשמחת חג, וסימנו את הסדר באבלים
ממש. את ההלל לא כלנו לומר בלב שמח ושלם,
ואמרנו אותו בכביות ונצער רב, ובגמר הסדר פתחנו
ספרי תהלים והחלנו לקרא אותם בתחנון נורא.

אמנם, כל הצער הזה היה על התנהגותו הנוראה
של בננו, אבל לא ידענו שליפא התכוון ברצינות,
ושהוא יאָסם את דבריו. הבנו שאין לליפא לאן
ללכת, ובדאי הוא יחזר הביתה במימים הקרובים,
אלא שלא ידענו איך להתחמם אליו כשחזר אחרי
מעשיו הנוראים.

אבל עבר הפסח, וגם שבוע אחריו, ועקבותיו
של ליפא לא נודעו. התחלנו לדאג מאז, נסינו
לחפש אותו בכל דרך אפשרית, אך כל הנסיונות

עלו בתהו...

שבתי ונעשיתי חשובו נפש עמוס, והתבוננתי
וחשבותי: הרי בנדאי הדבר נעשה מן השמים, ועלי
להבין מהו הדבר שפצה ה' שאשנה, או שאסוּיף על
דרכי, והסקתי מסקנה שאמנם אני מחנך את בני
לתורה ויראת שמים תורה מאז, אבל בנראה שעלי
להוסיף בבית את שמחה והחמימות.

לכו החלטתי, שמכאן ואילך, בכל שבת אשר
הרבה שירי שמחה עם בני, ונרקד יחדיו על שמחת
יחדוננו. שזכינו להיות מרע אברהם יצחק ויעקב,
שומרי תורה ומצוות. ובאמת בכל שבת נהגתי
כה, ובלי שבת ובשבת בבקר היינו רוקדים, וקר
התחושה בבית נהייתה נעימה, ונצרה אהבה בקרב
בני התורה ולמצוות, ושמחה היתה נכרת על פנינום,
והששר ביני לבין בני המאפי יותר מתמיד.

אך דא עקא, ליפא בני איננו... לכו בכל החזמנות
היינו מתפללים עליו שיחזר לחיט המשפחה.

יום אחד, כעבור שש שנים מאז פרידתו של
ליפא מעמנו, נסעתי לרגל עסקי לארץ סיו. בתוך
בית העסקים אליו הגעתי, נשלחתי לחדרו של סגן
המנהל, אך לא היה בדדו עצה לדברים שהייתי צריך
עצה עליהם, ולכן הוא שלח אותי למנהל. עליתי
לחדר המנהל, ואז...

כאשר המנהל פתח את דלת החדר, נדהמתי
ונרתעתי לאחור, אני רואה את דמותו של בני היקר
ליפא! הסתכלתי עליו בתדהמה וגם הוא הסתכל
עלי. שקט שרר בינינו. ואז הוא אמר: 'בוא תשב
אבא!' בכיתי בכי תרשי, ודמעות זלגו מעיני,
ואז בני מצביע בדדו על הסיר. הסתכלתי וראיתי
שתלונה שם תמונה שלי...

התפרצתי בכבי, ואחזתי ידו: 'ליפא! ליפא!'
אמרתי: 'חינו לשמוע ממך אות חיים, אָנחנו
מתפללים עליך בלי הרף... ליפא השיב ואמר:
'אבא, דע לך שאני מעריך אותך, אני מעריך את
יראת השמים הגדולה שראיתי אצלך, אבל היה
חסר לי את האהבה והחמימות, לא קבלתי אף
פעם מחמאה או מילה טובה ממך, וזה דרדר אותי
כל כך, ואז גם הוא פרץ בכבי.'

דע לך אבא, הוא המשיך ואמר, 'אני חושב כל
היום על הבית ואני רוצה לחזר הביתה.'

דעתי קצת התישבה עלי, ואמרתי לו: 'ליפא! דע
לך שמא שגפך דת מהבית, שניתי את כל הדרך,
הבית מלא שמחה וחמימות, אָנחנו שרים ורוקדים
בכל שבת, וכבר אין אוירה מתוחה בבית, הנה מה
שרצית, התמים. בעת אני רוצה להשאר אתך כאן,
עד שגסדר ברשים טישה ונחזר יחדיו.'

ליפא דבר עם בעל העסק על תהליכי פטוריו,
ולאחר כחדש עלינו למטוס שדרכנו חזרה לבית
המאשר והשמת. כיום יש לי מליפא כבר שלשה
נכדים מלאים בחן והודי אמת.

יתו ה' יהיה דברי אלה לתועלת הרבים, ולא
יצא מכשול תחת ידיו לעולם, פסח כשר, מהדר,
ובעשר - שמח.

ארבע כוסות של מתיקות

'בשתי' ארבע כוסות יין בלי
הסדר וכן בשתי היו בקדוש של
כל שבת ויום טוב, ראוי לזכר את
חסד ה' שה' נתן לנו, שצבע האדם
של היו ותסיתו הטבעית מזכירים
את חסד ה' הזורם בכל גופנו, שעל
כן מתחילים את סעודות שבת ויום
טוב בשתי יין ולא באכילת הלחם,
שאף על פי שהחלות הקלועות
מזכירות את חסד כל האברים שה'
קלע בגופנו, בכל זאת מתחילים
דוקא בשתי יין משום "לא תאכלו
על הרם" - לא תאכלו לפני שאתם
מודים על הרם שהוא מוחה את
כל האברים.

מתיקות שיחה

רבנו של עולם, זכנו ברחמיך לערך
את שלחו ליל הסדר בשמחה גדולה
וגם אם יארע לנו חלילה איזה שהוא
מכשול לא נבוא מקד לכלל כעם
וקטטות אלא נוציא את המצה
ומריבה מבינתו ונזכה לשאב מחג
האמונה הזה אמונה שלמה לדעת
ולהכיר שאמה עושה עמנו אך טוב
וחסד תמיה, ונזכה בקרוב ממש
לראות בכנין בית קדשנו ותפארתנו,
אמן סלה.

"ופרוי מתוך לחבו"

איזה קלון מתגלה ב'גברא' שמוצא חסרון ב'תפצא'?

הפתרון לחידה מונח בתוכן גיליון זה. ניתן
לשלוח את התשובה לכתובת האי-מייל:
7885595@GMAIL.COM או בהודעה קולית
בקו 'קול מתיקות': 073-313-4395. בצירוף
שם, כתובת וטלפון | הזוכים מפרשת
שמיני: משה דוד ניסן, ירושלים. הערשי
קויפמן, אשדוד